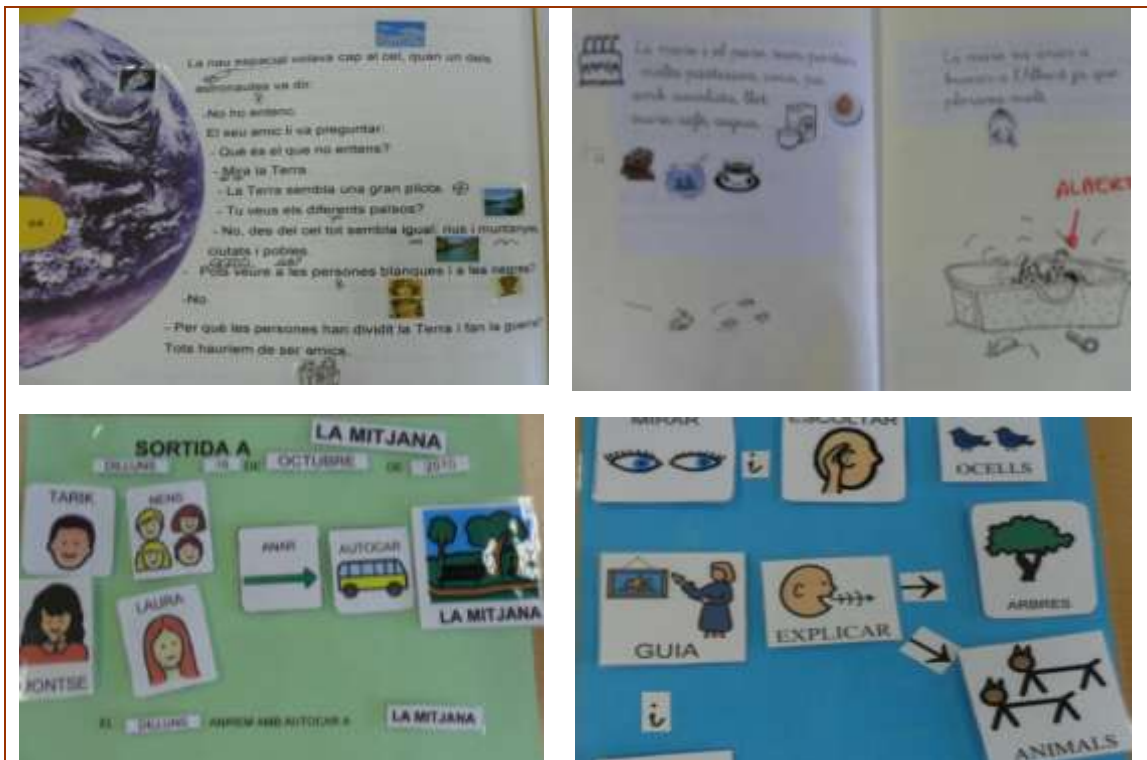


## ADAPTACIÓ I ELABORACIÓ DE MATERIALS PER A ALUMNAT SORD



## RESUM DE LA PRÀCTICA

A l'escola Joc de la Bola hi existeix una USEE que atent a alumnat sord des del curs 2007/08.

Des dels seus inicis, els professionals de la USEE, juntament amb els tutors/es, han vist la necessitat d'adaptar i elaborar diferents materials, i així facilitar que aquest alumnat participi de les activitats de l'aula ordinària i del centre.

## ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Educació Infantil i Educació Primària.

Escola Joc de la Bola.

Currículum Ordinari

## ÀREES

Àrea de Llengua Catalana.

Àrea de Matemàtiques.

Àrea de Medi Natural i Social.

Altres àmbits: sortides, comunicats agenda, projecte “amics lectors”, etc.

## CAPACITATS/COMPETÈNCIES

- Competència comunicativa lingüística.
- Competència d'aprendre a aprendre.
- Competència d'autonomia i iniciativa personal.

## DESCRIPCIÓ DE LA BONA PRÀCTICA

Curs acadèmic	2007/2008 2008/2009 2009/2010 2010/2011
Punt de partida	<p>Conèixer les característiques de l'alumnat amb discapacitat auditiva o sordesa, així com les estratègies metodològiques que afavoreixen el seu desenvolupament cognitiu, lingüístic, comunicatiu i social, constitueix el punt de partida per organitzar la resposta educativa vers aquests alumnes en el marc de l'escola inclusiva.</p> <p>Una visió inclusiva de l'escola és aquella que veu els alumnes des de les seves característiques i diversitat, i no des de les dificultats; que considera la diversitat com un valor afegit i que, per tant, basa l'atenció de l'alumnat en l'entorn ordinari.</p> <p>És en aquest entorn ordinari on se li proporcionen els ajuts i els suports necessaris que li faciliten l'accés al context i la participació en activitats, l'accés als aprenentatges escolars i l'assoliment de les competències bàsiques.</p> <p>Els diferents plantejaments sobre la diversitat i el currículum són els que serviran de marc a les diferents actuacions que es porten a terme a les aules.</p> <p>“Aprendre a aprendre” implica conèixer i ser conscient del propi procés d'aprenentatge per tal de responsabilitzar-se'n. Per tal de dur-lo a terme, un dels aspectes a tenir en compte és organitzar i utilitzar materials que fomentin l'aprenentatge autònom de l'alumne sord.</p> <p>Per tal de poder realitzar les diferents activitats plantejades caldrà tenir en compte que els alumnes sords necessitaran</p>

	<p>més oportunitats i temps i caldrà proporcionar-los les estratègies comunicatives, lingüístiques i cognitives necessàries per poder-les realitzar.</p> <p>L'alumnat sord realitza gran part de les activitats dins l'aula ordinària, amb els companys, però no està en igualtat de condicions per rebre les informacions orals, i sovint també escrites, que es donen a l'aula.</p> <p>Cal preveure aquest alumnat sord requereix ...</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- L'ús de recursos il·lustradors o amplificadors de la informació, generalment visuals.</li> <li>- Més esforç que els seus companys oïdors per mantenir l'atenció i així comprendre les situacions d'ensenyament aprenentatge, per expressar-se i per aprendre lèxic nou, frases fetes i gramàtica en general</li> <li>- Que el professorat tracti d'una manera adequada la informació que proporciona, tant pel que fa al contingut com a la forma d'expressar-la.</li> </ul> <p>És en aquest context general on s'emmarca l'adaptació de materials de l'aula ordinària per afavorir l'autonomia de l'alumne sord.</p>
<p>Objectius</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Facilitar la participació i l'aprenentatge en les activitats de l'aula ordinària, nivell, cicle i centre.</li> <li>- Possibilitar l'accés al currículum ordinari mitjançant l'utilització de diferents materials.</li> <li>- Potenciar les habilitats personals i d'autonomia de l'alumne, afavorint la integració de l'alumnat al grup d'iguals i ajudant a regular el seu propi aprenentatge, ensenyar aprendre a aprendre.</li> <li>- Planificar i pactar els materials adaptats entre els diferents professionals implicats.</li> <li>- Revisar i recopilar els materials adaptats per possibilitar la seva dinamització entre l'alumnat i el professorat del centre.</li> </ul>
<p>Desenvolupament de l'experiència</p>	<p>A l'hora d'adaptar els materials es tenen en compte tant els materials ordinaris com altres materials de suport que es puguin crear per a ser utilitzats dins de l'aula ordinària.</p> <p>Igualment, és important fer ús de recursos il·lustradors o amplificadors de la informació, que siguin manipulatius, visuals i/o gestuals, atenent a diferents categories.</p>

- **ADAPTACIÓ DE MATERIALS.**

Els diferents materials que s'adapten son:

- Llibres de text de les diferents àrees.
- Llibres de lectura.
- Fitxes de treball.

Criteris per a l'adaptació de materials:

- Aportar informació visual mitjançant imatges reals, dibuixos, icones, ...
- Simplificació d'enunciats en els problemes, frases, etc...
- Selecció i utilització de vocabulari adient.
- Introducció de signes de LSC (en determinats casos)

- **CREACIÓ DE MATERIALS ESPECÍFICS DE SUPORT.**

Creació de dossiers de suport de vocabulari específic en relació als continguts que es donen a l'aula ordinària.

Criteris:

- Informació visual. Suport imatge real i/o dibuix en relació amb el concepte.
- Introducció del signe en LSC.
- Introducció de la paraula escrita.

- **ANTICIPACIÓ D'INFORMACIÓ.**

És important tenir en compte la presència de l'alumnat sord a l'hora de planificar qualsevol tipus d'activitat fora de l'aula ordinària o que impliqui una sortida fora del centre, com, per exemple, visites a museus i/o exposicions, sortides, etc...

Per allò, s'ha de donar, directament a l'alumnat amb discapacitat auditiva, suficient informació en relació a l'activitat i facilitar la seva comprensió.

L'informació respon a diferents preguntes:

- **Quan?** Data de realització de l'activitat, sortida.
- **On anirem? Amb qui?** Informació de la sortida: Lloc, mitjà de transport, acompanyats i persones de referència, etc...
- **Què farem?** Activitats i continguts.
- **Què portarem?** Roba, menjars o altres.

S'elaboren uns plafons de comunicació on es combinen imatges SPC i paraula escrita.

L'alumnat té una carpeta on guarda l'informació pertinent de la sortida o esdeveniment.

	<p>El material és utilitzat abans, durant i després de l'activitat i/o sortida, per tal de facilitar les estratègies d'aprenentatge de l'alumne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Abans: Es presenta i treballa en l'aula específica amb l'alumne. Es comparteix amb la resta de companys dins de l'aula ordinària. Es facilita la col·laboració amb la família (L'alumne porta el material a l'entorn familiar).</li> <li>• Durant: El material serveix de suport en el desenvolupament de l'activitat i/o sortida.</li> <li>• Després: El material s'utilitza en les activitats didàctiques posteriors a l'activitat i/o sortida a l'aula ordinària.</li> </ul> <p><b>PROCEDIMENT D'ADAPTACIÓ I ELABORACIÓ DE MATERIALS:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Coordinació amb la tutora. La mestra de la USEE manté una coordinació quinzenal amb el tutor/a on es pacten les diferents activitats, conceptes clau i vocabulari nou, en funció del currículum ordinari i la planificació del curs.</li> <li>• Coordinació amb el CREDA. Els professionals de la USEE mantenen una coordinació setmanal amb la professional del CREDA (logopèdia) per tal d'assessorar i orientar l'adaptació i elaboració dels materials.</li> <li>• Professionals de la USEE. Mestra i educador. <ul style="list-style-type: none"> <li>- Elaboració i/o adaptació de materials.</li> <li>- Revisió de materials segons la seva funcionalitat per a l'alumne.</li> <li>- Dinamització dels materials utilitzats.</li> <li>- Recopilació de materials adaptats.</li> </ul> </li> </ul>
<p>Treball <u>competencial</u> (metodologia, Tipologia d'activitats organització social)</p>	<p><b>INTEGRACIÓ DE CONEIXEMENTS.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Promouen l'utilització de diferents materials dins de l'aula ordinària, com un bon recurs en la gestió del coneixement i en els processos d'ensenyament aprenentatge.</li> <li>- L'aprenentatge facilita el desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre i d'autonomia i iniciativa personal.</li> <li>- S'usen varietat de recursos.</li> </ul> <p><b>FUNCIONALITAT DELS APRESENTATGES.</b></p> <p>Els materials que s'adapten permeten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Entendre allò que envolta l'alumnat, la realitat més propera.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Donar resposta a les necessitats i els interessos de l'alumnat.</li> <li>- Fer participar en les activitats comunes/quotidianes del grup ordinari</li> </ul> <p><b>AUTONOMIA PERSONAL.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Es facilita que l'alumnat treballi de forma autònoma i amb responsabilitat.</li> <li>- Permet prendre consciència del propi procés d'aprenentatge.</li> <li>- Es presenten tasques en diferents graus de complexitat.</li> <li>- Es respecten els diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.</li> <li>- Es promou que l'alumnat desenvolupi habilitats d'esforç, treball, estudi.</li> <li>- Es permet que l'alumnat doni respostes obertes, plantejant dubtes per anar re elaborant el coneixement, i sigui conscient que està aprenent.</li> </ul>
<p>Temporització</p>	<p>All llarg del curs. Tot el procediment es repeteix en funció de les necessitats i el progrés de l'alumne.</p>
<p>Recursos materials</p>	<p>Llibres de text de l'aula ordinària. Fitxes i materials de l'aula ordinària. Llibres de lectura. Etiquetes adhesives. Materials informàtics: Diccionari de símbols SPC, Boardmaker, Signe 2, etc... Diccionari Llengua signes Catalana.</p>
<p>Valoració</p>	<p>La valoració és altament positiva, d'una banda, pel treball d'implicació del diferents professionals que ajuda a millorar les competències professionals i d'altra, per les repercussions en el procés d'ensenyament aprenentatge de l'alumnat.</p>
<p>Documentació</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- "Diccionari Temàtic de Llenguatge de Signes Català" Ignasi Martín i Marisa Alvarado. Els autors, 2004.</li> <li>- Federación Española de Asociaciones de Padres y Amigos de los Sordos (FIAPAS) <a href="http://www.fiapas.es">http://www.fiapas.es</a></li> <li>- "Tinc un alumne sord a l'aula" C. Llombard. Llicència d'estudis del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya. <a href="http://www.xtec.cat/~cllombard/">http://www.xtec.cat/~cllombard/</a></li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- “Sus manos hablan. Orientaciones para educar a tu alumno sordo” Federación de Personas Sordas de Cantabria (FESCAN)  <a href="http://www.fescan.es/guias/Sus%20manos%20hablan.pdf">http://www.fescan.es/guias/Sus%20manos%20hablan.pdf</a></li> </ul>
Aspectes innovadors	<p>Integració d'adaptacions de materials en la pràctica quotidiana, entenedores per l'alumne i qui l'envolta.  Com treballar amb alumnes amb greus barreres per l'aprenentatge.</p>
Eficiència	<p>L'adaptació de materials suposa una dedicació horària important per part dels diferents professionals implicats, tant a l'hora de pactar i coordinar-se com a l'hora d'elaborar i/o adaptar els materials, fer els dossiers de suport, etc...</p> <p>La millora en els resultats dels objectius plantejats són significatius:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Els alumnes es mostren molt més motivats per l'activitat.</li> <li>- Els materials adaptats i elaborats propicien el seu treball autònom.</li> <li>- Els alumnes milloren en actituds i comportaments.</li> <li>- Millora de l'atenció als alumnes amb sordesa dintre de les aules ordinàries.</li> <li>- Augment del nivell de participació en les activitats realitzades, tant dins com fora de l'aula.</li> </ul> <p>Aquesta manera d'adaptar materials s'ha donat a conèixer als tutors del centre.</p>
Criteris d'avaluació	<p>L'avaluació ve donada pel grau d'assoliment dels objectius i participació activa dels alumnes en les diferents activitats.  La necessitat de reorientar l'adaptació és una tasca inherent al mateix procés: incorporar objectius no previstos, adaptar nous textos a necessitats canviants, prioritzar continguts, etc.</p>

## AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

<p>Coordinació/  Contacte</p>	<p>Daniel Muñoz Cancho  <a href="mailto:dani570@wanadoo.es">dani570@wanadoo.es</a>  Educador d'educació especial de l'aula USEE.</p>
-----------------------------------	--